

Statens vegvesen

Likelydende brev til:
Alle kommuner i Sogn og Fjordane,
Hordaland og Rogaland

Behandlende enhet:
Region vest

Saksbehandler/innvalgsnr:
Elin Fjetland - 99268100

Vår referanse:
2015/038727-002

Deres referanse:

Vår dato:
07.04.2015

Innføring av funksjonell vegklasse i Nasjonal vegdatabank

I følge Vegdirektoratet er det nå bestemt at det skal innføres Funksjonell vegklasse i NVDB. Her følger nødvendig informasjon for behandling av saken:

Innledning

Økende bruk av ruteplanleggere krever en tilpasset inndeling av vegnettet slik at riktig rute velges. Frem til i dag har vi ikke hatt en slik offisiell inndeling som er ment for dette formålet, og innføring av en slik inndeling er nødvendig for å kunne styre trafikken optimalt. Samtidig er vi gjennom EU sitt INSPIRE-direktiv forpliktet til å levere data om nasjonens transportnettverk inndelt i Functional Roadclass i.h.t standard utarbeidet av ISO/TC204. Disse to behovene gjør at vi nå innfører Funksjonell vegklasse for det totale vegnettet.

Functional Roadclass er i INSPIRE ¹, definert på følgende måte:

FunctionalRoadClass: A classification based on the importance of the role that the road performs in the road network.

Funksjonell vegklasse er altså en klassifisering basert på hvor viktig en veg er for det totale vegnettets forbindelsesmuligheter, og vil brukes for vekting i ruteplanlegging.

I noen fylker er det laget vegnettsplaner som skal være retningsgivende verktøy for utvikling av et tjenlig og funksjonsdyktig vegnett. Vegnettsplanen, (kan også ha et annet navn), benyttes i forbindelse med strategiske diskusjoner om prioriteringer og valg av vegstandard, fordeling av midler til drift og vedlikeholdstiltak, investeringer, byggegrenser, avkjørselspraksis, trafikksikkerhetstiltak, kollektivtiltak, arbeid med Nasjonal transportplan og handlingsprogram for fylkesveger og kommunale veger. I vegnettsplanen kan begrepet *Funksjonsklasse* være benyttet. **Det er viktig å merke seg at *Funksjonsklasser* i den sammenhengen beskriver inndelingen av vegnettet til formålet beskrevet over. *Funksjonell vegklasse* som dette brevet omhandler, har som hovedformål å gi muligheten til å styre trafikken bedre i ruteplanleggere i forhold til hvordan vi i dag ønsker at trafikken skal gå.**

¹ INSPIRE er et EU-direktiv som omfatter etableringen av en infrastruktur for geografisk informasjon i Europa. Her er blant annet Funksjonell vegklasse spesifisert i [INSPIRE Data Specification on Transport Networks, kap 5.4 Application schema Road Transport Networks](#).
Se også: <http://www.kartverket.no/Kart/Geodatasamarbeid/Inspire/> og: <http://inspire.jrc.ec.europa.eu/>

Automatisk inndeling av Funksjonell vegklasse

Funksjonell vegklasse innføres og forvaltes i Nasjonal vegdatabank, heretter benevnt som NVDB. Hver enkelt veg (vegnummer) i det totale vegnettet som forvaltes i NVDB får tildelt sin funksjonelle vegklasse. For automatisk opprettelse av funksjonell vegklasse er det denne inndelingen som vil bli benyttet:

Klasse	veger
0	Motorveg, Europaveger
1	Resten av riksvegene med vegnr<3 siffer
2	Riksveger med 3 siffer
3	Primære fylkesveger
4	Sekundære fylkesveger
5	Øvrig fylkesveger
6	Kommunale veger
7	Private veger
8	Skogsbilveger
9	Ingen i første omgang

Dette betyr f.eks. at alle kommunale veger vil få tildelt funksjonell vegklasse 6, og alle primære fylkesveger får tildelt funksjonell vegklasse 3. Alle primære fylkesveger antas altså å ha en viktigere rolle i vegnettverket enn kommunale veger. Funksjonell vegklasse vil være delt opp pr vegnummer innenfor kommunen for kommunale, private og skogsbilveger, mens det for de resterende vegene vil tildeles funksjonell vegklasse pr vegnummer innenfor fylket.

Resultatet av den automatiske inndelingen er tilgjengelig på flere forskjellige måter. Dette er beskrevet i vedlegg 1, der finnes også beskrivelse av hvordan tilbakemeldingen ønskes.

Justering av automatisk inndeling av Funksjonell vegklasse

Det vil være behov for en justering av denne inndelingen for de delene av vegnettet som ikke finner sin naturlige plassering i første omgang. F.eks. vil det for byer og tettsteder være viktig å sørge for at veger som er viktige gjennomfartsveger får en høyere klasse enn rene boligater, og veger der det er gjennomkjøring forbudt bør plasseres i en lavere klasse.

Følgende tabell er en veiledning og beskriver hvilke veger som skal ligge i den enkelte klasse. Det er viktig å merke seg at inndelingen gjøres i forhold til vegens funksjon i dag, og ikke i forhold til hva man ønsker at vegen skal bli i fremtiden:

Klasse	Statlig og fylkesvegnett	Kommunalt vegnett	Øvrig vegnett	Automatisk inndeling
Funksjonell vegklasse 0	Motorveg, motortrafikkveg og alle Europaveger			Motorveger og europaveger
Funksjonell vegklasse 1	Resten av riksvegene med vegnr<3 siffer. Sammen med vegene i klasse 0 utgjør de et sammenhengende nettverk på nasjonalt nivå.			Resten av riksvegene med vegnr<3 siffer.
Funksjonell vegklasse 2	Riksveger med 3 siffer i vegenummeret. Veger som fortetter vegnettet på nasjonalt nivå ytterligere.			Riksveger med 3 siffer i vegnr.
Klasse	Statlig og fylkesvegnett	Kommunalt vegnett	Øvrig vegnett	Automatisk inndeling
Funksjonell vegklasse 3	Veger med regional vegfunksjon, overordnet/regional betydning. Har relativt mye trafikk og er viktige veger for næringslivet. Sammen med riksvegene utgjør disse et overordnet transportnett. De viktigste vegene som krysser fylkes- og riksgrensene hører også med i denne klassen.			Primære fylkesveger
Funksjonell vegklasse 4	Veger med viktig lokal, men også en viss regional, funksjon hvor hovedfunksjonen er viktige forbindelsesveger mellom vegnett på nasjonalt nivå og regionale hovedveger, og forbindelse til kommunesentra. Hovedveger/gater i tettsteder hører også med i denne klassen.	Hovedveger/gater i tettsteder, dvs. fartstrafikk), binder sammen veger fra overliggende klasser. Eksempler er forlengelsen av Rv 4 og Ring 2 i Oslo. Tilsvarende for Åkersvikavn i Hamar som er en mindre by.		Sekundære fylkesveger
Funksjonell vegklasse 5	Lokale samleveger som binder sammen bygder og grender eller gir hovedatkomst til bygd eller grend. I denne klassen vil det være en blanding av enkeltveger og kortere sammenhengende ruter. Viktigste forbindelse til turistmål eller større industriområde eller til eller mellom mindre befolkningskonsentrasjoner. Disse vegene har også en samlefunksjon for trafikk til eller fra veger i funksjonell vegklasse 3 og 4. Samleveger i tettsteder/byer hører også med i denne klassen.	Kobling til veger fra overliggende klasser.		Øvrige fylkesveger

Klasse	Statlig og fylkesvegnett	Kommunalt vegnett	Øvrig vegnett	Automatisk inndeling
Funksjonell vegklasse 6	Lokale atkomstveger: Veger som kan være samleveger, men som mest domineres av adkomst til boliger og virksomhet langs disse vegene. Transportfunksjonen er underordnet, vegen anses kun å ha lokal funksjon.	Øvrige kommunale veger. Også veger som er koblet til veger fra overliggende klasser, men det er mye gang- og sykkeltrafikk uten at det er lagt spesielt til rette for det.		Kommunale veger
Funksjonell vegklasse 7		Kommunale veger der det er gjennomkjøring forbudt, men kjøring til eiendommer tillatt.	Private veger	Private veger
Funksjonell vegklasse 8			Skogsbilveger	Skogsbilveger
Funksjonell vegklasse 9			Private veger og skogsbilveger uten vedlikehold. Landbruksvegklasse 4 eller dårligere.	Ingen

Behov for faglige avklaringer

Dersom kommunen har behov for faglig bistand i forhold til vurdering av om en veg skal få endret funksjonell vegklasse bør denne diskusjonen tas med Statens vegvesen. I slike tilfeller kan kommunen kontakte vegnettsansvarlig i SVV for aktuell region, som så vil sørge for kontakt med riktig person på aktuell vegavdeling. Følgende er kontaktpersoner i Statens vegvesen:

Kommuner i fylker	Kontaktperson	Mailadresse
Sogn og Fjordane	Torgeir Bøyum	torgeir.boyum@vegvesen.no
Hordaland	Gro Trollnes Tautra	gro.tautra@vegvesen.no
Rogaland	Bjørn Egil Goa	bjorn-egil.goa@vegvesen.no

Det kan også senere oppstå tilfeller der man ser at det er behov for å justere funksjonell vegklasse for å få ruteplanleggere til å foreslå den ruta som er mest ønskelig at benyttes. I slike tilfeller vil Statens vegvesen kontakte kommunen for å sikre at også kommunene er enig i den justeringen som gjøres.

Ajourhold av funksjonell vegklasse – europa-, riks- og fylkesveger

Også for riks- og fylkesvegnettet må det påregnes endringer i den automatiske inndelingen av funksjonell vegklasse. Det vil være Statens vegvesen som sørger for justeringer på funksjonell vegklasse på europa-, riks- og fylkesvegnettet.

Senere ajourhold av funksjonell vegklasse – kommunale, private og skogsbilveger

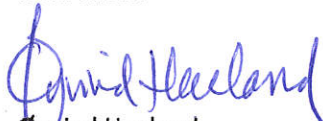
Funksjonell vegklasse forvaltes i NVDB sammen med selve vegnettet. I dag er det slik at Kartverket oppdaterer kommunale, private og skogsbilveger i NVDB etter tilbakemelding om endringer fra kommunen. Dette skjer gjennom forvaltningsregimet for FKB-Vegnett, som er en del av Geovekstsamarbeidet.

Tidsfrister for tilbakemeldinger

Funksjonell vegklasse er etablert i NVDB med gyldighetsdato 1. januar 2013. Disse har merknad som sier at de er under behandling. Det er viktig at eventuelle tilbakemeldinger om justering av funksjonell vegklasse meldes tilbake så snart som mulig. Frist for tilbakemelding settes til 15. mai 2015. Dersom det ikke mottas noen tilbakemelding på inndelingen innen denne datoen antas det at inndelingen som allerede ligger i NVDB er ok.

Vedlegg 1 beskriver hvordan tilbakemelding på funksjonell vegklasse ønskes.

Byggherreseksjonen
Med hilsen

Øyvind Haaland
Seksjonsleder

Elin Fjetland

1 vedlegg